

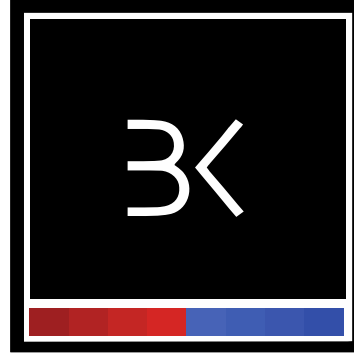
Burcu Kösem
EKONOMİ - FİNANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

18 Eylül / 2020

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

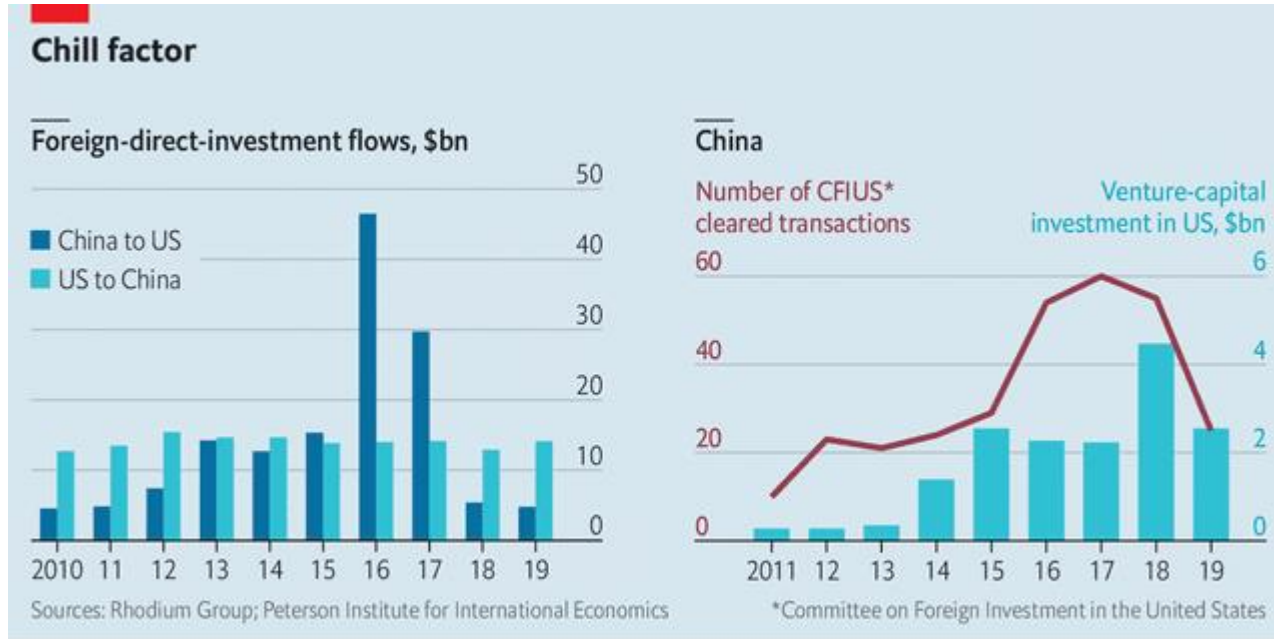

ABD Seçimi Gölgesinde Global Piyasalar

- ❑ Geçen hafta global ekonominin V şeklinde olmasa da Mayıs'dan bu yana yavaş bir seyirde toparlandığını, ancak özellikle gelişmiş ekonomilerde resesyonun etkisinin gittikçe de arttığından söz etmiştik.
- ❑ Bilindiği üzere piyasalar büyük ölçüde maliye politikalarına ek olarak, genişlemeci para politikaları ile bugüne kadar geldi.
- ❑ FED'in para politikası rejiminde, ortalama enflasyon hedeflemesine geçiş ise piyasaların gözünde bir miktar soru işareti yarattı.
- ❑ Bu arada tüm bu küresel ekonomiler arasında en iyi gidenin Çin olduğunu görmekteyiz.
- ❑ Tüm bu gelişmelere ek olarak global piyasalarda en önemli belirsizlik baskısı ise yaklaşan 3 Kasım'daki ABD seçimleri hiç kuşkusuz.
- ❑ Bu hafta gündem konumuz seçimler ile ilgili anketler bağlamında bir değerlendirme olacak.

ABD Seçim Sonucu Çin'i Nasıl Etkiler?

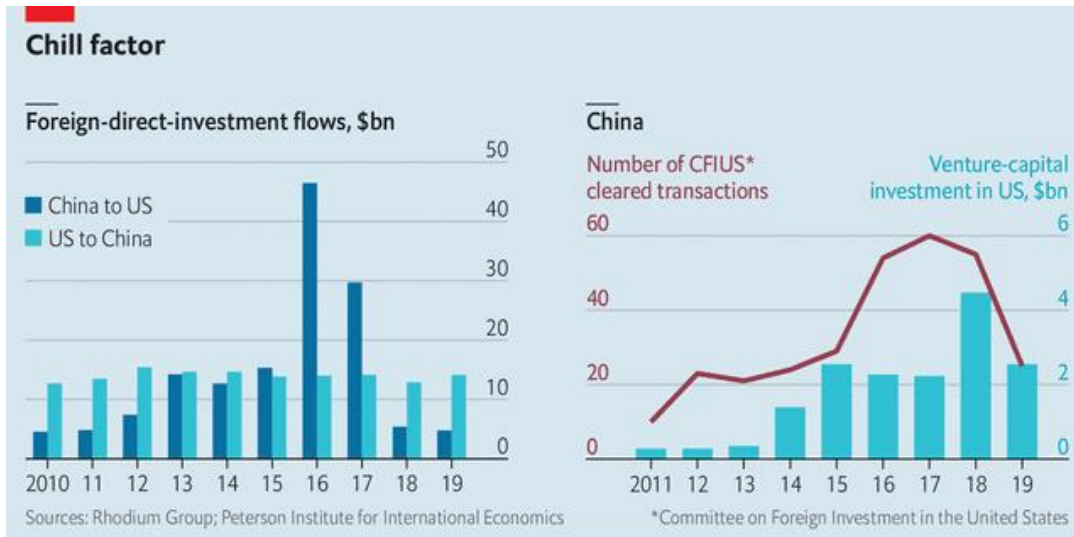
- ❑ Her şey pandemi ile başladı aslında; şubat sonunda Amerika topraklarına ulaşan, Çin çıkışlı Covid 19 virüsü, Trump'ın 4 yıllık ekonomi ve küresel ticarete edindiği kazanımları bir anda yerle bir etti.
- ❑ Şimdi ise açık ve net slogan ABD'i Çin'den ayırıştırmak üzerine kurulu.
- ❑ Peki bu o kadar kolay mı?

The Economist

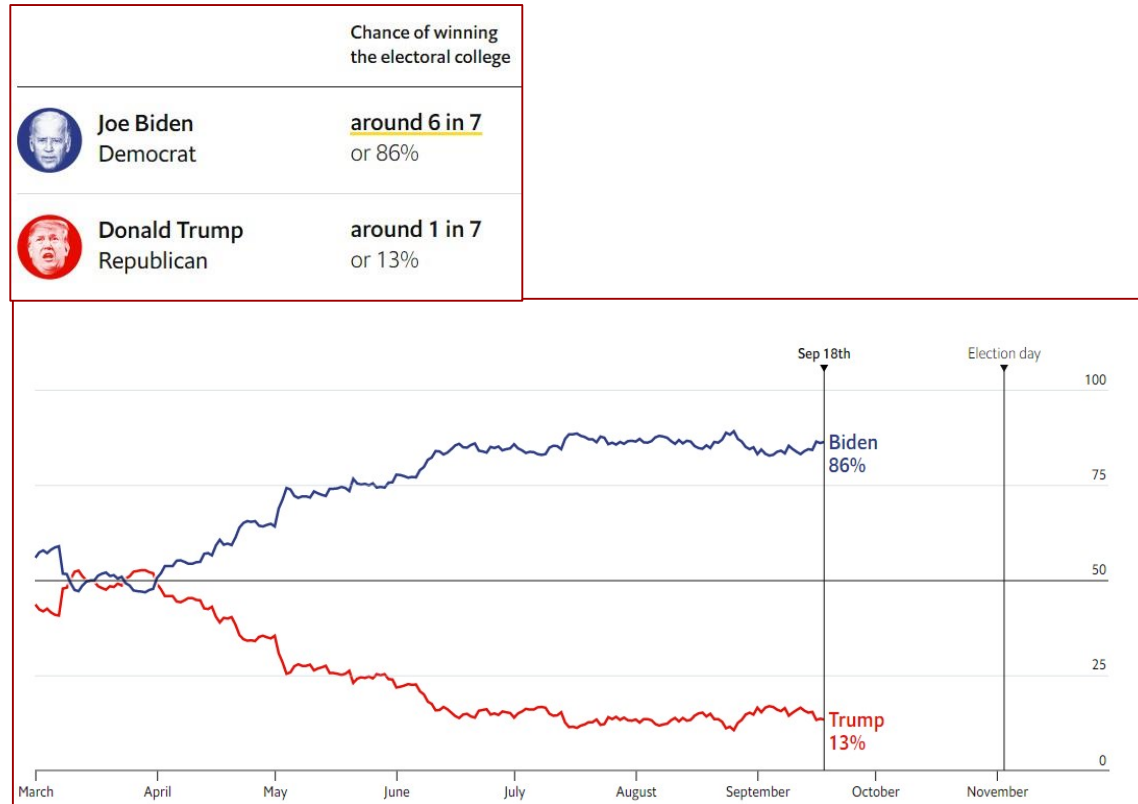
ABD Seçim Sonucu Çin'i Nasıl Etkiler?

- ❑ Aşağıdaki grafikten görüleceği üzere son 4 yılda Çin firmaların ABD'ye yaptığı doğrudan yatırımlar azalırken, Amerika'dan Çin'e giden yatırımlarda her hangi bir azalma olmamış.
- ❑ Bu aslında şu anlama geliyor ki ABD kendi küresel marka satışlarının ağırlıklı bölümünü ülkesi yerine Çin'de yapıyor.
- ❑ Buna karşılık Çin'in ABD'deki doğrudan ve risk sermayesi yatırımları büyük ölçüde azalma eğiliminde ve bu da Amerikan ekonomisine baskı oluşturur nitelikte.
- ❑ Özetle Çin karşıtlığı ABD seçimlerinde prim yapsa da ekonomi teori gerçeğinde bu tamamen yalan!

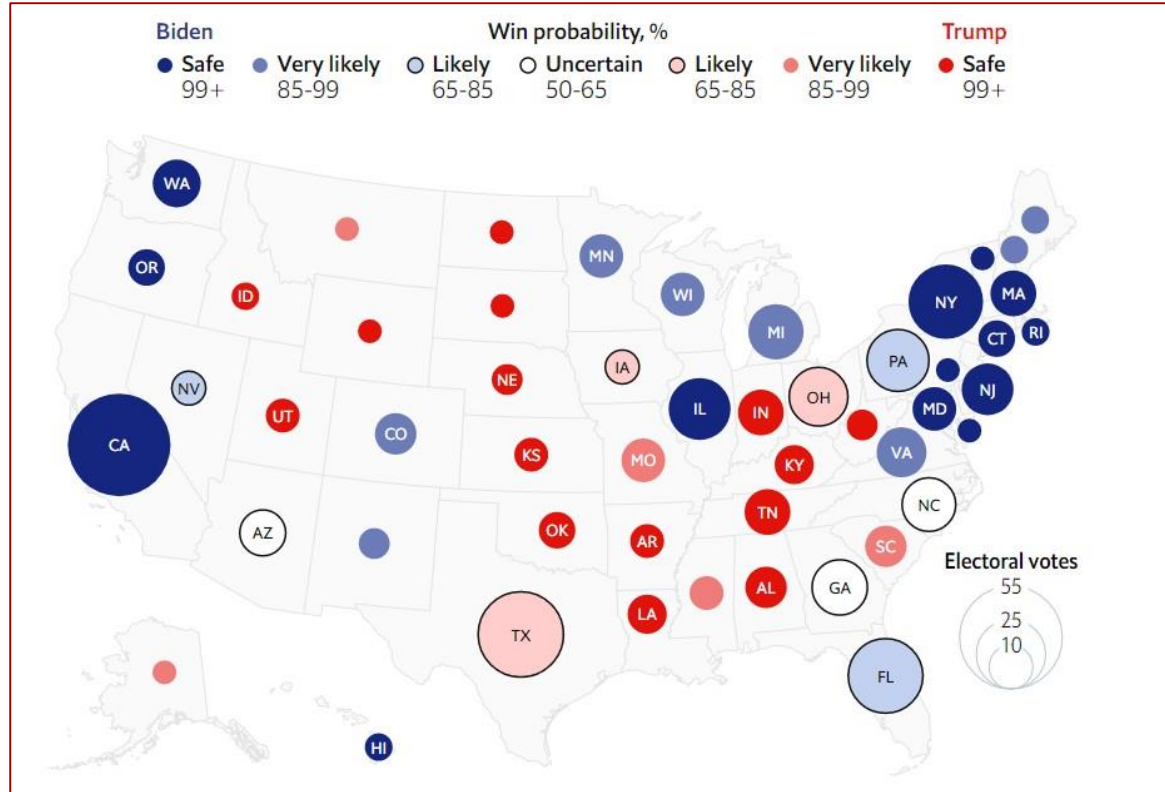
Seçim Sonucuna Yönelik Anket ve Tahminler

- ❑ The Economist'in bugün yayınladığı ve seçim tahminine yönelik geliştirdiği modelde çok çarpıcı ve net sonuçlar var:
- ❑ The Economist tahmin modelini anket, ekonomi ve demografik sonuçları analiz ederek, oluşturduğunu,
- ❑ Sürekli güncelledikleri verilere göre şu anda delege seçiminde Joe Biden'ın açık ara bir şekilde Trump'ın önünde olduğunu belirtmiş. Analiz sonuçları ise şöyle:

Seçim Sonucuna Yönelik Anket ve Tahminler

- The Economist'den devam edecek olursak; eyalet bazında oluşturdukları tahmin modelinde de aynı parametleri (anket, ekonomik gösterge tahmini ve demografik değişkenler) kullanmakla beraber, Trump eğer Minesota'da kazanırsa Wisconsin'de de kazanacağı önermesine bağlı geliştirmişler.

Seçim Sonucuna Yönelik Anket ve Tahminler

- The Economist'in derlediği diğer anket sonuçlarına baktığımızda ise örneklem sayısına ve yapılaş şekline göre (online ya da telefonda) , tüm bu anket sonuçlarında Biden'ın Trump'a göre önde olduğu aşikar.

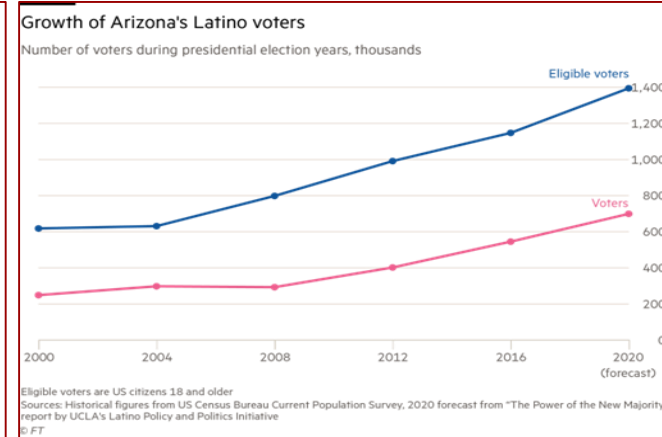
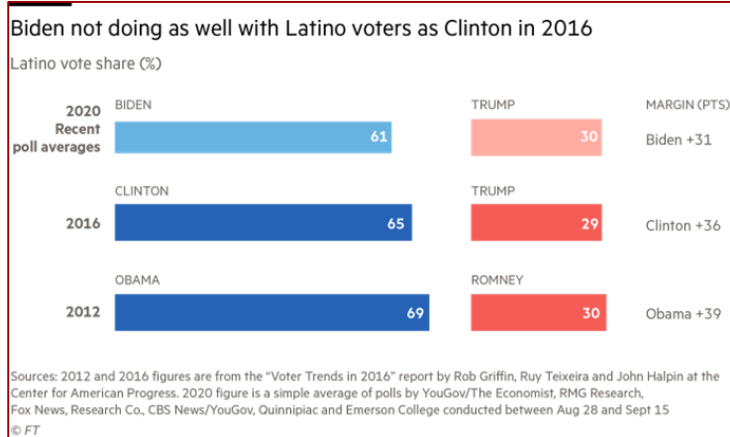
Pollster	Date	Population	Mode	Sample size	Biden	Trump	Margin
YouGov (Economist)	SEP 13TH-SEP 15TH	Likely to vote	Online	1,061	55%	45%	D +9.7
Ipsos (Reuters)	SEP 11TH-SEP 15TH	Likely to vote	Online	859	55%	45%	D +9.9
Morning Consult	SEP 11TH-SEP 13TH	Likely to vote	Online	12,965	54%	46%	D +8.5
RMG Research	SEP 10TH-SEP 12TH	Likely to vote	Online	941	53%	47%	D +5.5
YouGov (Yahoo)	SEP 9TH-SEP 11TH	All adults	Online	1,477	56%	44%	D +11.4
Fox News/Beacon Research/Shaw & Co. Research	SEP 7TH-SEP 10TH	Likely to vote	Live Phone	1,191	53%	47%	D +5.2
Redfield & Wilton Strategies	SEP 7TH-SEP 8TH	Likely to vote	Online	1,852	55%	45%	D +10.1
USC Dornsife	SEP 6TH-SEP 12TH	Likely to vote	Online	2,797	55%	45%	D +10.6
YouGov (Economist)	SEP 6TH-SEP 8TH	Likely to vote	Online	1,057	55%	45%	D +9.5
Opinium	SEP 4TH-SEP 10TH	Likely to vote	Online	1,234	55%	45%	D +9.7

Trump'a Karşılık Biden Neler Söylüyor?

- ❑ Uzun yıllardır siyaset hayatında olan ve çoğunlukla uyku ve ayrımcı mizacı ile tanınan Biden'ın aslında pandemi süreci ve ardından gerçekleşen işsizlik ve ırkçılık kaynaklı toplumsal olaylar karşısında Trump'ı alt etmesi için pek de bir şey söylemesine gerek kalmadı.
- ❑ O da Trump'ın Çin karşıtı söylemlerine destek veriyor aslında hatta kendisine, bu bağlamda ayrımcı geçmiş düşünülduğünde daha yüksek yoğunluklu bir Anglo Saxon ırkçısı dahi denilebilir.
- ❑ Fakat ayrıldıkları noktaların başında vergi sistemi geliyor ki belli bir zengin kesimin bu yeni yüksek vergi sistemi için hazırlıklara başladığı söyleniyor.
- ❑ Ardından toplayacağı bu vergilerden elde edeceği 300 milyar\$'ı yapay zeka, 5G ve elektrikli araçlar gibi teknolojik ürünlerin araştırmasına ayıracağını vaat ediyor.
- ❑ Sessiz kaldığı iki önemli nokta olduğu söyleniyor; bunlardan biri Dünya Ticaret Örgütü'ne rağmen ABD'nin Çin'den gelen mallara uyguladığı tarife dışı rejimler, diğeri ise AB ile ilgili ilişkiler.
- ❑ AB , kural bazlı bir ticaret sistemi önerirken, bu oluşuma dahil olup olmama konusunda henüz Biden'dan bir yorum gelmiş değil.

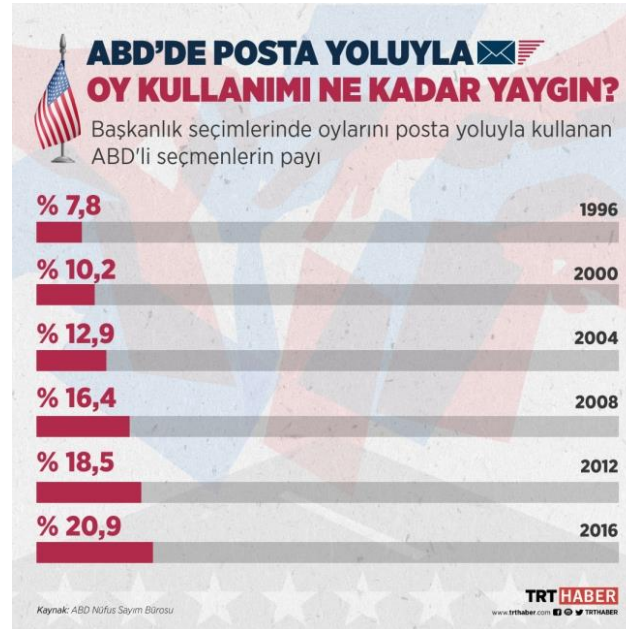
Biden Toplumun Her Kesimini Kucaklayacak mı?

- ❑ ABD ve Batı Avrupa dışındaki duruşu oldukça keskin gözükken Biden'ın kendi ülkesindeki her kesimi kucaklama ihtimalinden söz etmek zor gözüküyor.
- ❑ FT'in haberine göre Biden, anket sonucu ortalamalarına göre 2012'de Obama, 2016'da ise Clinton'ın sırası ile %69 ve %65 olan Latino yani hispanic de denilen Latin Amerikalı kesim oylarının sadece %61'ini alacak gibi gözükmemekte. (Soldaki grafik)
- ❑ Bu durumu, Biden'ın özellikle TikTok kullanan genç Latin kökenli seçmeni kuşak farkı ile kaçırdığı ve önceki rakibi Bernie Sanders kadar bu kesime hitap edemediği şeklinde açıklamışlar.
- ❑ Arizona gibi geçmişte ağırlıklı olarak Cumhuriyetçilere oy veren eyaletlerde Latin seçmen sayısı oldukça artmış gözükmemekte. (sağdaki grafik)

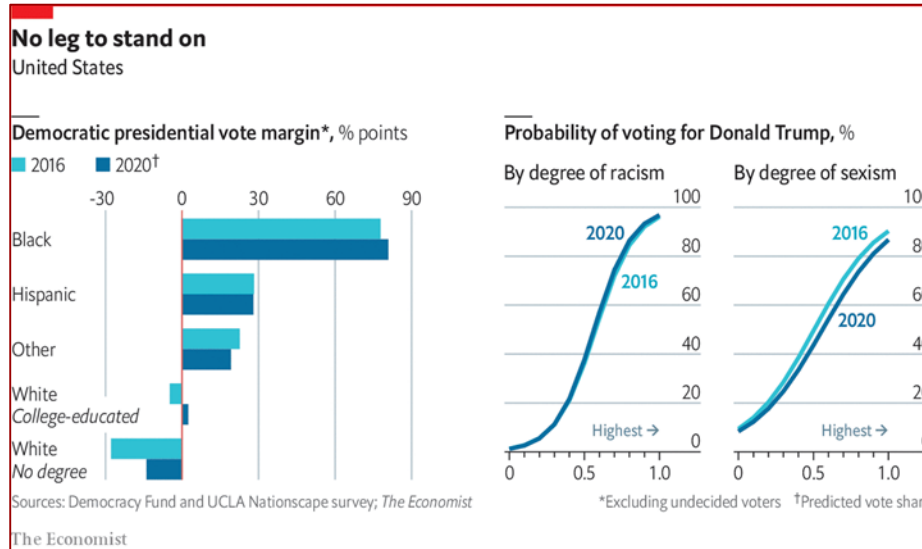
Trump, Online Seçime Karşı!

- ❑ Trump, dün beyaz sarayda düzenliği toplantıda "Şu anda insanlara gönderilen milyonlarca oy pusulası seçimle ilgili en büyük problemimiz. Çin ya da Rusya gibi diğer ülkelerin seçime müdahale edebileceğinden bahsediyorlar, ama seçimlerimize yönelik en büyük sorun ve tehdit, postayla oy kullanma." olarak ifade ettiği kaygısını ;
- ❑ Ayrıca daha önceki iki dünya savaşında bile seçmenin sandığa gittiğini vurgulayarak, Demokratlar'ın bu kadar yüksek sayıda postayla oyun kullanılmasının yanlış ve sorunlu olduğunu bilmelerine rağmen, bu konuda ısrar ettikleri şeklinde ifade etti.

Trump'ın Söylemleri Kadar, Seçmen Yapısı da Karmaşık

- ❑ Normal koşullar altında ABD'de pandemik süreçte daha da alevlenerek, toplumsal olaylarla gün yüzüne çıkan ırkçılık karşısında Afro Amerikalı ve Latin kökenli seçmenini büyük ölçüde yitiren Trump'ın 2016'da ona oy veren düşük eğitilmiş beyazlar ve cinsiyet ayrımcısı kesimden oylarını arttırması beklenirdi.
- ❑ Oysa Nationscape şirketinin yapmış olduğu anket çalışma sonuçlarına göre 2016'dan bu yana yüksek öğrenim görmemiş beyaz seçmenlerin Trump'a verdikleri oy oranı %27'den %13'e düşmüş gözüküyor.
- ❑ Bu durum, ırkçı düşünenlerin oranının düşmesine bağlanırken, cinsiyet ayrımcısı kesimde ise rakibin erkek olması nedeni ile değişmediği öne sürülüyor.

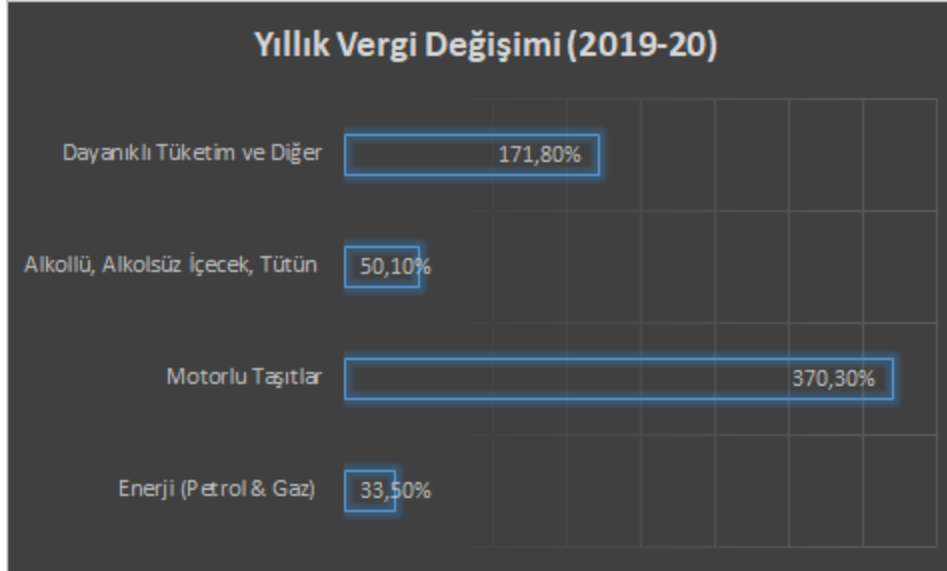

Türkiye'nin Kredi Notu, Şirketlerin de Vatandaşın da Riski

- ❑ Geçen hafta, haftadan kalanlar başlığı altında bir cümle Moodys'in kredi notunu B2'e düşürdüğünü geçmiştik.
- ❑ Oysa mevzu elbette bir cümlede kalmadı, onlarca bankaya ve şirkete de sirayet etti.
- ❑ Bu konuda çok yazılan çizilen var ancak yine bir iki cümle ile özetlersek;
 - Ülke kredi notunun düşürülmesi demek;
 - Yatırım için gerekli fona ulaşmada sorun ,
 - Yurtdışından kullanılan kredilere faiz bedeller ödemek,
 - Kur riskine maruz kalmak ve maalesef kur riski sarmalından çıkamamak demek,
- ❑ Dolayısı ile vatandaşın cebine giren paranın daha doğrusu emeğinin değersiz olması demek
- ❑ Bu nedenle küresel rating şirketlerinin notumuzu düşürmesi muhalifi yandaşı ile tüm toplumu hatta torunlarımızı kapsar..

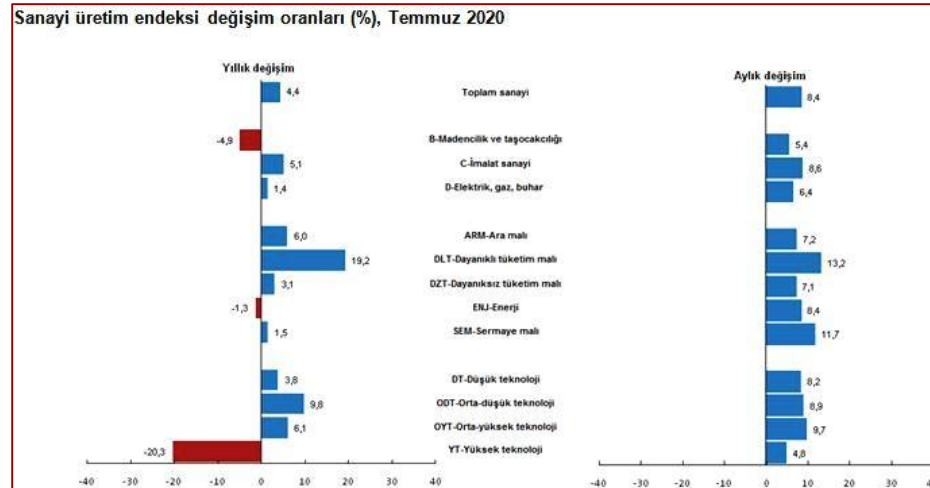
Merkezi Yönetim Bütçesi (Ağustos 2020)

- ❑ Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıkladığı verilere göre ağustos ayında merkezi yönetim bütçesi 28 milyar 220 milyon lira fazla verdi.
- ❑ Bütçedeki en önemli gelir grubunun motorlu taşıt vergilerinden oluştuğu görülmekte:

Sanayi Üretim Endeksi, Temmuz 2020

- Sanayi üretimi yıllık %4,4 arttı; sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2020 yılı Temmuz ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %4,9 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi %5,1 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi %1,4 artış gösterdi.
- Sanayi üretimi aylık %8,4 arttı; sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2020 yılı Temmuz ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %5,4, imalat sanayi sektörü endeksi %8,6 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi %6,4 artış gösterdi.

Konut Satış İstatistikleri, Ağustos 2020

- ❑ Konut satışları Ocak-Ağustos döneminde %42,6 arttı.
- ❑ Yabancılara 2020 yılı Ağustos ayında 3 bin 893 konut satışı gerçekleşti.
- ❑ Yabancılara yapılan konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %8,0 artarak 3 bin 893 oldu. Yabancılara yapılan konut satışlarında, Ağustos 2020'de ilk sırayı bin 648 konut satışı ile İstanbul aldı. İstanbul ilini sırasıyla 784 konut satışı ile Antalya, 288 konut satışı ile Ankara, 148 konut satışı ile Mersin ve 133 konut satışı ile Yalova izledi.

Ciro Endeksleri, Temmuz 2020

- Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında ciro endeksi , 2020 yılı Temmuz ayında yıllık %20,2 , aylık %11,7 arttı.
- Toplam cironun alt detaylarına bakıldığında; 2020 yılı Temmuz ayında yıllık sanayi sektörü ciro endeksi %20,2, inşaat ciro endeksi %14,9, ticaret ciro endeksi %32,9 artarken, hizmet ciro endeksi %12,5 azaldı.

